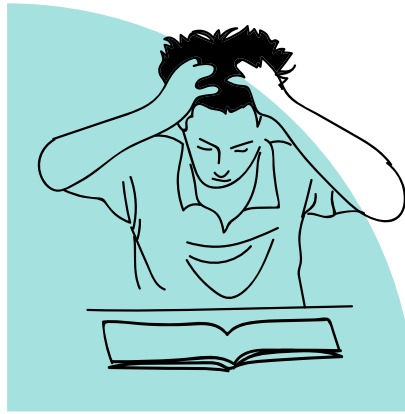

یادگیری در کلاس؛ حلقه مفقوده

یک جمله کلیشه ای داریم که شاید شنیده باشید. می گفتند: «فهمیدن درست صورت مسأله، نیمی از راه حل است.»

گاهی آدم تصور می کند این یک اغراق است. مبالغه و بزرگنمایی! مگر می شود آدم با فهمیدن صورت مسئله نیمی از راه حل را کشف کرده باشد. شاید هم مثل من چندین مثال نقض در ذهن دارید که می توانید نقل کنید و استدلال نمایید که خیر، مواقع زیادی بوده که من صورت سؤال را خیلی خوب فهمیده ام اما از راه حل اثری نبوده است؛ اما به نظر این جمله یا مثل برای مواقعی کاربرد دارد که موضوع یک مشکل سیستمی باشد یا دست کم برای چنین مواردی بسیار معنادارتر است.

با یک مثال می توانیم بهتر موضوع را بررسی کنیم. «فرض کنید من در درس عربی مشکل دارم. چند وقت است اصلاً علاقه ای به مطالعه ی آن ندارم. نتایجم بد شده و کم کم از رشد نمرات در این درس ناامید شده ام. حاضرم هر کاری انجام دهم اما درس عربی را نخوانم.

از طرف دیگر درس معلم را در کلاس درک نمی کنم. یک چیزهایی میگویند و تدریس می کند که برای من غریب است. اصلاً کلاش برای من مفید نیست و قصد دارم سر کلاس هایش حاضر نشوم. بعدها یک فکری به حال عربی خواهم کرد.»

حال تصور کنید مسئله این باشد. شما چه درکی از مشکل دارید؟ دقیقاً موضوع به کجا مرتبط می شود؟ سر نخ حل این معما کجا است؟ دقیقاً مفهوم بالا که نیمی از راه حل را، درک صورت مسئله می دانست همین است.

واقعاً مسئله و مشکل دانش آموز مذکور عدم یادگیری عربی است یا ناتوانی یا ...؟

پای صحبت این دانش آموزان که بنشینید کاملاً متوجه خواهید شد که صورت مسئله، هم پیچیده تر از این و هم پنهان و ناپیدا است.

- بعد از چند جلسه مشاوره و صحبت متوجه می شوید که این دانش آموز روزهای آخر هفته خواب بی نظمی دارد و گاهی پنجشنبه و جمعه بسیار دیر می خوابد و روزهای شنبه در کلاس به ویژه ساعت اول هوشیاری کمی دارد و تمرکز مناسبی در کلاس ندارد. زمان کلاس را با خستگی سپری می کند و برای اتمام کلاس لحظه شماری می نماید. وقتی برنامه درسی را بررسی می کنید در برنامه کلاسی این دانش آموز اولین ساعت روزهای شنبه درس «عربی» به چشم می خورد.

حالا بعد از این بررسی ها می توان صورت مسئله را بهتر عنوان کرد که این دانش آموز "با توجه به عدم تمرکز و یادگیری در کلاس درس عربی، قدرت و توان همراهی با مطالب کلاس را از دست داده و با تمام وقت و انرژی که در خانه برای این درس صرف کرده، امکان رشد در این درس را نیافته است." با این درک از مسئله راه حل های ارائه شده حتماً می تواند متفاوت و کارساز باشد. قطعاً در ابتدای کار باید به دانش آموز توصیه کرد با نظم در خوابیدن امکان تمرکز و یادگیری را در کلاس درس بیشتر کند. اما مهم تر از تمام این ها یادگیری و همراهی در کلاس درس است. اصولاً دانش آموزانی که با کلاس درس و دبیر همراه نیستند، با صرف انرژی بیشتر در منزل، رفتن به آموزشگاه و داشتن دبیر خصوصی و ... چندین برابر وقت و هزینه صرف می کنند تا اوضاع درس را به حالت عادی بازگردانند.

ساعت ها مطالعه بیشتر و تلاش چندین برابر در آخر، نتیجه چشمگیری ایجاد نمی کند و با تمام این مسائل دانش آموز متوجه نیست که حلقه مفقوده، یادگیری بهتر و به موقع در کلاس درس است. مشکلی که با حل آن می توان جلوی بسیاری از مسائل دیگر را گرفت و از دامنه دار شدن آن جلوگیری کرد و از صرف وقت و هزینه بیشتر رهایی یافت.

می پرسید چطور می شود این حلقه مفقوده را ترمیم کرد و معضل اصلی را حل نمود.

توصیه می کنم در تمام کلاس ها با هر مدرسی سعی در یادگیری داشته باشید و به جای انتقاد و ناراحتی سعی کنید هر مقدار از مطالب درس در کلاس عنوان می شود بیاموزید و در صورت نیاز بیرون کلاس خودتان یادگیری نکات و مطالب درسی را ادامه دهید.

برای یادگیری بهتر در کلاس توصیه های زیر را اجرا کنید.

۱) با انرژی و انگیزه و فرمان ذهنی مثبت در کلاس حاضر شوید.

۲) در زنگ تفریح قبل از کلاس حتماً نگاهی به مطالب جلسه قبل بیندازید تا در صورت ادامه ی بحث هفته یا جلسه گذشته مفاهیم در ذهن شما تداعی شود.

۳) حتماً یادداشت بردارید و از دبیر سؤال پرسید.

۴) جزوه دبیر را همان روز مطالعه کنید و سؤالات و ابهامات خود را یادداشت و در ابتدای جلسه بعد در کلاس پرسید.

۵) تکالیف و مثال ها را کامل انجام دهید و مشکلات خود را جهت

بررسی با دبیر مشخص کنید.

۶) در حین تدریس با دبیر همراهی کنید و در صورت نیاز در حل مسئله، حضور در پای تخته و پرسیدن سؤالات برای یادگیری بهتر پیش قدم شوید.

۷) در صورت لزوم در جلوی کلاس و در ردیف های اول بنشینید.

۸) سؤالاتتان را به جای دوستان، مستقیم از دبیر پرسید و اگر انتقادی شنیدید، جا نزنید و هم چنان پرسشگر باشید.

شک نداشته باشید این توصیه ها می تواند یادگیری شما را در کلاس متحول کند.

نگارش: جلال سلیمی - مشاور تحصیلی